

Laura Perheentupa
Maahanmuutto ja kotoutuminen

1/2

Työ- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta

HE 148/2024
21.10.2024

LAUSUNTO: HE 148/2024 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI YKSITYISTEN YRITYSTEN JA MUIDEN YHTEISÖJEN HYVÄKSYMISESTÄ TYÖNVÄLITYSPALVELUJEN EUROOPPALAISEN VERKOSTON (EURES) JÄSENIKSI JA YHTEISTYÖKUMPPANEIKSI ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Työntekijöiden vapaa liikkuvuus on unionin kansalaisten perusvapaus ja yksi sisämarkkinoiden pila-reista, joka on kirjattu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 45 artiklaan. Eures-verkosto on keskeinen väline työntekijöiden vapaan liikkuvuuden toimeenpanossa. Eures on ollut vuonna 1994 tapahtuneesta käynnistyksestään alkaen komission ja julkisten työvoimapalvelujen välinen yhteistyöverkosto, jolla huolehditaan tiedottamisesta ja neuvonnasta sekä tuetaan yritysten rekrytointia ja työllitystä. Vuodesta 2019 Eures-verkostoa on EU-tasolla koordinoanut European Labour Authority (jäljempänä ELA). Eures-verkostosta säädetään Eures-asetuksella, joka tuli voimaan 12.5.2016.

Eures-asetuksen 9 artiklan mukaan jäsenvaltiot nimeävät kansalliset koordinoitimet ja antavat nämä nimeämiset tiedoksi ELAlle. Kukin kansallinen koordinoitimet vastaa Eures-asetuksen 9 artiklassa listatuista tehtävistä. Näitä ovat Eures-verkoston työn organisointi ja kansallinen koordinoitinta, sen varmistaminen, että avoimet työpaikat, työhakemukset ja ansioluettelot siirretään koordinoitusti kansallisesta työllitysjärjestelmästä Eures-portaaliin, yhteydenpito ELA:an ja jäsenvaltioihin, Euresin viestintä- sekä koulutuskoordinaatio kansallisesti, työsuunnitelman laatiminen ja toiminnan raportointi ELA:lle sekä Eures-jäsenten ja Eures-yhteistyökumppaneiden hyväksyntä verkostoon. Tähän asti kansallista Eures-koordinoitintehdävää Suomessa on hoitanut työ- ja elinkeinoministeriö.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työllityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi annettua lakia. Lakia muutettaisiin siten, että jatkossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (jäljempänä KEHA-keskus) toimisi työ- ja elinkeinoministeriön sijaan vastuviranomaisena ja päättäisi yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä Eures-verkoston jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi, seuraisi ja valvoisi verkoston jäsenten ja yhteistyökumppaneiden toimintaa sekä päättäisi hyväksymisen peruuttamisesta. Eures-hyväksymislaki tuli voimaan 1.5.2018. Laissa säädetään menettelystä yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymiseksi Eures-verkoston jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi.

Lain muuttaminen kytkeytyy siihen, että 1.1.2025 voimaan tulevan TE-palvelu-uudistuksen osana TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnallisten työvoimaviranomaisten järjestettäväksi. Näin ollen Eures-palvelujen tarjoaminen työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille siirtyy TE-toimistoilta kunnallisille työvoimaviranomaisille. Uudistukseen liittyen valtion valtakunnallisen KEHA-keskuksen toimintoja vahvistetaan sisällyttämällä sen vastuulle esimerkiksi kansainvälisen rekrytoinnin palveluita. Elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun, 1.1.2025 voimaantulevan lain mukaan KEHA-keskus hoitaa mm. valtakunnallisia palveluja, joilla edistetään osaajien maahanmuuttoa ja työvoiman liikkuvuutta (kansainvälisen rekrytointin palvelut). Hallituksen esityksen (HE 207/2022 vp) perusteluiden mukaan tähän kuuluu myös Eures-koordinaatio ja sen osana yksityisten toimijoiden hyväksyminen osaksi Eures-verkostoa kuten on Eures-hyväksymislaisissa määritelty.

Esityksellä ei olisi vaikutuksia julkiseen talouteen tai viranomaisten resurssitarpeisiin. Eures-koordinointitehtävä siirtyy 1.1.2025 alkaen KEHA-keskukselle osana laajempaa TE-palvelu-uudistusta. Tuon valmistelun yhteydessä on jo huomioitu lisäresurssitarpeet koko Eures-koordinaatiotehtävän osalta. Tämän esityksen kattamat Eures-hyväksymislain mukaiset tehtävät sitoisivat vain vähäisen osuuden kokonaisresurssista. Esityksellä ei olisi suoranaisia yhteiskunnallisia tai työllisyysvaikutuksia, vaan se koskisi ainoastaan viranomaisten sisäistä järjestäytymistä osana TE-palvelu-uudistusta. Eures-hyväksymislain mukaista hyväksyntää hakevan organisaation näkökulmasta hakemuksen käsittely ja ratkaisun perusteet säilyisivät ennallaan, ja ainoastaan hakemuksen käsittelevä viranomainen vaihtuisi.